FORMULARIUM COPD / Astma

(voor patiënten in de 1e lijn, behorend bij het Zorgprogramma COPD / Astma van ECT en de Zorggroep Gelders Rivierenland, i.s.m. het ZRT)

Overzichtstabel inhalatoren longformularium COPD / Astma

	SABA	SAMA	LABA	LAMA	ICS	ICS-LABA	LABA-LAMA
Poeder	**Salbutamol** novolizer (100µg, max 800 µg per dag)		**Formoterol** novolizer (6 of 12µg 2d1, max 48µg per dag)	**Aclidinium** 'Genuair' 322µg 2d1	**Budesonide** novolizer (200,400µg, 2d1, max 1600 per dag)	**Beclometason/ formoterol** (100/6, 200/6, 2d1-2, max 800/48µg per dag) **Budesonide/ formoterol** (100/6,200/6, 400/12, 2d1-2, max 1600/48µg)	**Formoterol/ aclidinium** 'Genuair' 340/12µg 2d1
Dosisaerosol Voorkeur voorzetkamer: Aerochamber	**Salbutamol** (100µg, max 800 µg per dag)	**Ipratropium** (20µg, max 160 µg per dag)	**Formoterol** (12µg 2d1, max 48µg per dag)	**Tiotropium** Soft mist inhaler (2,5µg 'Respimat' 1d2)	**Beclometason** (100,250 µg, 2d1, max 1000 per dag)	**Beclometason/ formoterol** (100/6, 200/6 2d1-2, max 800/48 µg per dag) **Budesonide/ formoterol** (200/6 µg 2d1-2, max 1600/48µg per dag)	**Olodaterol/tiotropium** Soft mist inhaler 'Respimat' [1] (2,5/2,5µg 1d2 inhalaties)

[1] Bevespi is een uitwijkmogelijkheid op de Respimat voor patiënten met lagere vaardigheden in hand- en/of mond coördinatie.

Voor alle maximale doseringen geldt dat ze bedoeld zijn voor tijdelijk gebruik en in de regel niet als onderhoudsdosering

Afkortingen: ICS= inhalatiecorticosteroïd; LABA,LAMA= langwerkende luchtwegverwijder ('B' betamimeticum, 'M' anticholinergicum); SABA, SAMA= kortwerkende luchtwegverwijder ('B' betamimeticum, 'M' anticholinergicum).

Laatste herziening: november 2024; Voor een toelichting en onderbouwing van de keuzes zie bijlage. Dit formularium wordt jaarlijks geëvalueerd.

Formularium COPD

Stap 1 Infrequente dyspnoe, geen longaanvallen

Start met een SABA of SAMA zo nodig*

Stap over op andere kortwerkende luchtwegverwijder bij aanhoudende klachten of bijwerkingen.

Sla eventueel stap 1 **over**, bij frequente klachten

Stap 2 Onderhoudsbehandeling met langwerkende luchtwegverwijder

Stap over op LABA of LAMA bij niet behalen van de behandeldoelen. (LAMA lichte voorkeur, vanwege reductie op longaanvallen)

Behoud de SABA/SAMA als rescuemedicatie indien nodig. Combineer SABA met LAMA of SAMA met LABA.

ICS: zie stap 3

Stap 3 onderhoudsbehandeling met duotherapie LABA + LAMA

Overweeg duotherapie LABA + LAMA bij persisterende klachten na stap 2

Start een **ICS** bij ≥2 longaanvallen (2 kuren prednison of een antibioticum) per jaar of 1 ziekenhuisopname door COPD.

Laat hierbij het aantal bloed-eosinofielen meewegen:
>300 : sterke voorkeur voor ICS
200-300: overweeg ICS
< 100: géén ICS en ook niet bij frequente longontstekingen

Wees terug houdend bij het voorschrijven van triple therapie

Staak de ICS als het aantal longaanvallen niet afneemt of als er gedurende minstens 2 jaar geen longaanval heeft plaatsgevonden

Stap 4 Consultatie longarts

Verwijs naar longarts

**** Voor sterktes en doseringen zie overzichtstabel inhalatoren***

Formularium Astma

Stap 1 onderhoudsbehandeling met kortwerkende luchtwegverwijder of ICS-formoterol

Start met een SABA* zo nodig bij incidentele klachten (≤2/week overdag)
Alternatief:
Start een combinatiepreparaat ICS-formoterol zo nodig bij klachten
Sla eventueel stap 1 **over**

Stap 2 Onderhoudsbehandeling met ICS of ICS-formoterol

Start ICS in een lage dosis voor minimaal 3 maanden. Bouw af naar laagste effectieve dosis, maar staak ICS niet **
Alternatief:
Overweeg formoterol-budesonide of formoterol-beclometason in een lage dosis *zo nodig*

Stap 3 Onderhoudsbehandeling met LABA en lage dosis ICS

Start LABA naast de lage dosis ICS uit stap 2. Kies een combinatiepreparaat
Overweeg toevoegen van montelukast 10 mg 1x daags 1 tablet

Alternatief:
Overweeg intermediaire dosering ICS zonder LABA

Stap 4 Onderhoudsbehandeling met LABA en intermediaire tot hogere dosis ICS

Verhoog (tijdelijk) de dosis van de ICS naast de LABA
Overweeg toevoegen van montelukast 10 mg 1x daags 1 tablet
Overweeg toevoegen van LAMA

Alternatief:
Overweeg hogere dosis ICS zonder LABA

Stap 5 Consultatie longarts

Verwijs naar longarts

***** stap 2-4: Bij klachten: zo nodig extra ICS-formoterol of SABA***